

LIITON TOIMIHENKILÖT. Liiton sihteeri ja rahastonhoitaja: Erkki Koivisto, Helsinki, Huvilakatu 6, as. 3, puhelin 22 830. Puheenjohtaja: Weijo Mecklin, Turku, Henrikinkatu 1, A 11, toimipaikka: Ilmailuradioasema, p. 44 86. Varapuheenjohtaja: Yrjö Luomanmäki, Helsinki, Vironkatu 8 C 46.

Huom.! Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on osoitettava toimittajalle, osoitteella: Weijo Mecklin, Turku, Henrikink. 1 A 11.

PAIKKOJEN VÄLITYKSESTÄ huolehtii sihteeri. Paikkoja välitetään yksinomaan laivoihin.

VIRKAMERKKEJÄ saatavissa sihteeriltä, hinta Smk. 65:—. Liiton jäsenmerkin hinta on nyt Smk. 80:—. Merkkejä saatavana joko sihteeriltä tai suoraan Suomen Kultaseppä Oy:ltä, os. Aleksanterink. 15, Helsinki.

KEHOITUS. I.F.R:n vuosikokouksessaan tekemän päätöksen mukaisesti kehoitetaan OH-laivoja olemaan avustamatta perämies-sähköttäjiä. Sanomien välityksestä on ehdottomasti perittävä ohjesäännön mukainen maksu.

PESTAUS. Varmistuaan siitä, että laivasähköttäjä pääsee nauttimaan palkkaussopimuksen tarjoamia etuja, on pestaus-tilaisuudessa vaadittava pestauskirjaan palkan kohdalle merkintää "tariffipalkka" ja pestauskirjassa olevan lauseen "Muita työehtoja mikäli niitä ei ole laissa säännöstelty" jälleen merkintää "tariffiehdot". Pestaus-tilaisuudessa on jokaisen itse henkilökohtaisesti valvottava, että merkinnät tulevat pestauskirjaan ennenkuin kirjoittaa nimensä sen alle.

TOIMIPAIKAT 30. 3. 37: A. Heimo s/s Ara. R. Stjärnstedt s/s Rigel. E. Eronen s/s Gertrud. A. Salonen s/s Hogland V. Erkkö s/s Otto H. H. Lindholm s/s Raimo-Ragnar. J. Jyrälä s/s St. Stephen. O. Suomalainen s/s Bore 9. G. Moliis Hanko-radio v.a. Å Nordberg s/s Charterhague. L. Leppänen s/s Angra. E. Seppänen jäänmurtaja "Sampo" v.a. I. Laine s/s Aune H. M. Päiviö s/s Jussi H. E. Lindgren s/s Thornbury. F. Sjöberg Aero O.Y. A. Niskanen Lentoasema 5. Tienhaara H. Luhala Laivastoradio, H:ki. V. Metsälä Laivastoradio, H:ki. E. Tanskanen Santahaminaradio v.a. — Myöhemmin: L. Bruuns s/s ?. (John Dahlberg). O. Leino s/s Ivalo. N. Toivainen s/s Yrsa. U. Nurminen s/s Argo. T. Elomaa ss Mercator. I. Lounasmaa s/s Dione. B. Zimmermann s/s Saimaa. N. Grönlund s/s Aal-lotar. V. Aaltonen s/s Ilmatar. P. Stenberg s/s Nina. ? s/s Hildegaard. ? s/s Karin. ? s/s Kuurtanäs. ? s/s Sarmatia. ? s/s Viima. ? s/s Virgo. ? s/s Minerva. ? s/s Marieborg.

VAPAANA 30. 3. 37: E. Laitinen. P. Mäkinen. R. Määttä-nen. A. Hallamo. J. Roos. P. Grönroos. S. Kalmi. A. Lepistö. R. Saarni. O. Syvänpää. O. Pollari. T. Virta. V. Johansson, L. Kokki. H. Markkula.

VUODEN 1937 JÄSENMAKSUN OVAT SUORITTA-NEET 30. 3. 37: E. Lehtonen. O. Viljakainen. V. Saarman. Fj. Axelqvist. V. Metsälä. K. Kankainen. O. Suomalainen. V. Pih-lava. G. Söderlund. V. Pohjonen. T. Elomaa. U. Nurminen. E. Lindgren, sekä osan T. Kinnunen. U. Lemmälä, Chr. Sundblad. A. Henriksson.

RÄSTEJÄ OVAT SUORITTANEET 30. 3. 37: E. Lehto-nen. B. Savander. L. Elsinen. K. Väistö. K. Viikari. E. Halla-maa. K. Aschan. U. Runko. L. Leppänen. Th. Damen. B. Lindh. A. Hakkarainen. S. Joust. E. Lavola. A. Henriksson. A. Leh-musvaara. H. Lindroos. E. Arento. T. Elomaa. G. Stade. N. Liljefors.

HUOM.!

Kiiruhtakaa jäsenmaksusuorituksianne. Kuluvan vuoden jäsenmaksut ovat lähetettävä ehdottomasti ensi kesäkuun 1 päivään mennessä, muussa tapauksessa peritään ne postienna-kolla, asianomaisten saadessa suorittaa perimiskulut. Laivasähköttäjien jäsenmaksu on nyt 200:— ja maissa toimessa olevien 100:— markkaa vuodessa.

NIMENMUUTOS: Radiosähköttäjä Olli Lunden on ottanut uudeksi sukunimekseen Äärimaa.

Irtonumero 8: —.

H u o m.!

SUOMEN RADIO-SÄHKÖTTÄJÄLIITTO r.y:n

osoite on ensi kesäkuun 1. päivän jäl-keen: Huvilakatu 19. Puh. 22 830.

— SEN JOHDOSTA, että Lpp vastauksessaan aikaisempaan kirjoitukseeni "Suoria sanoja" on useimmissa kohdin yhtynyt esittämiini ajatuksiin, pyydän saada kiittää mr Lpp:tä. Vaikka-kaan minulla valitettavasti ei juuri nyt ole tilaisuutta lukea uu-delleen Lpp:n kirjoitusta, joka oli julkaistuna tämän lehden viime vuoden viimeisessä numerossa, olen kuitenkin muistavinani, että minulta kysyttiin, enkö myös minä valitsisi tilaisuuden sattuessa toimipaikakseni parasta laivaa. On tietenkin aivan luonnollista, että tekisin niin — kuitenkin hieman tahdikkaammalla tavalla kuin eräät virkaveljet, jotka ovat suorittaneet eräänlaisen "lai-vakatselmuksen" ja sen jälkeen poistuneet ylpeästi olkapäitään kohauttaen. Onhan niin, että me kaikki vallan hyvin tunnemme eri laivat liikkeellä olevien huhujen nojalla, ilman että tarvitsemme käydä niitä henkilökohtaisesti katsomassa. Kun esim. sellainen laiva kuin hl. Karin Thorden ei löydä armoa eräiden herrojen kipinöiden silmissä, niin se on jo sentään liikaa. Sel-laista menettelyä, että lupautuu ensin kolmeen laivaan, mutta me-neekin sitten lopuksi järjestyksessään neljanteen — huomattaa tarkoin — ilmoittamata asiasta enempää liitolle kuin laivanomis-tajalle, ei voida pitää muuna kuin petoksena.

Uusia radiosähköttäjiä valmistuu näinä aikoina oppikursseilta, mutta mennyt puolivuotiskausi on kuluneen sähköttäjäpulan ai-kana paljastanut sen ikävän tosiasian, että joukossamme on ollut useita sellaisia, joiden menettely on suuressa määrin vanhingoit-tanut ammatikuntaamme. Toivokaamme hartaasti, että tämä ei enää koskaan uudistuisi.

—X—.

RADIO OH

Maamme ainoa radioteknillinen, erikoisesti lyhytaalto-tekniikkaa sekä laivaradio- ja amatööritoimintaa käsittelevä julkaisu.

Ilmestyy joka toisen kuukauden 15. pnä.

TOIMITUS: E. Kairenius (vastaava), os. Helsinki, Laivurinkatu 21 C 7. Puh. 26809.

ILMOITUSKONTTORI: K. Selin, os. Helsinki, Por-mestarinrinne 6 A. Puh. 22379, klo 17 jälkeen 38774.

Ilmoituskäsikirjoitusten oltava toimituksen käytettävissä viimeistään viikkoa ennen ilmestymispäivää.

KIRJAPAINO: Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirja-painon Oy. Puh. sarja 20081.

Helsinki 1937 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy.

RADIO OH

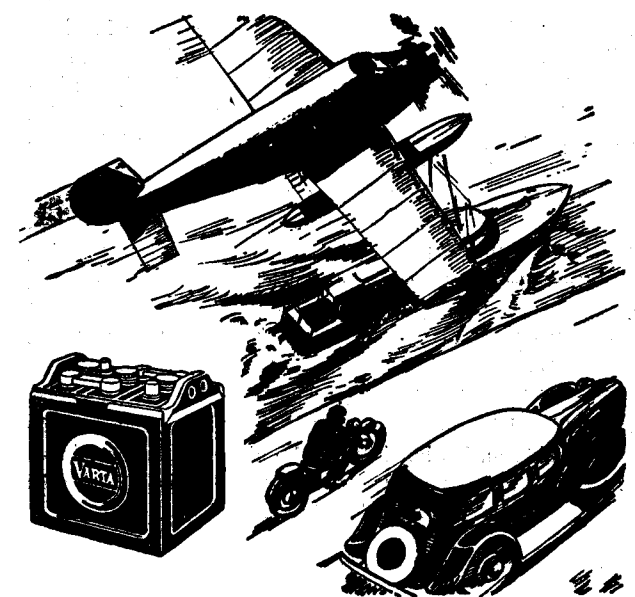
N:o 3—4 1937

**MAALIS—
HUHTIKUU**

PERTRIX

Käyttäkää aina TUDOR- PARISTOJA

SUOMEN AKKUMALAATTORITEHDAS-OSAKEYHTIÖ TUDOR
Kaisaniemenkatu 5 - HELSINKI - Puhelin 30 678

KAKKOSTEN MALJA

Kilpailun lopputulos v:ltä 1936 on seuraava:

Piiri	Pis- teet	Jäsen- määrä	√jäs.	Lopull. pisteet	Paras asema ja sen pisteet
1	348	23	4,8	72,5	OH1OE, 107 pist.
2	5,408	70	8,37	646,1	OH2OP, 1,559 "
3	8,927	32	5,66	1,577,2	OH3NP, 4,402 "
4	—	3	1,75	—	—
5	4,369	31	5,57	784,4	OH5NR, 1,718 "
6	2,434	24	4,9	496,7	OH6NS, 749 "
7	7,605	8	2,83	2,687,3	OH7ND, 2,670 "
8	144	11	3,32	43,3	OH8NF, 118 "
9	—	—	—	—	—

joten siis maljan saivat haltuunsa seitset ja joutui se vuosikokouksessa Hämeenlinnan OH7ND:n hoiviin.

Samassa kokouksessa tehtiin maljan kilpailusääntöihin selvennäviä määräyksiä. Näiden tärkein kohta koskee piirien ilmoitusvelvollisuutta. Päätettiin nimittäin, että jokaisen kuukauden ensimmäisellä viikolla tulee piirivalvojen lähettää pistetilaston hoitajalle tiedotus edellisen kalenterikuukauden yhteyksistä. Sen tulee olla postitettu k.o. kuukauden 7 päivään mennessä ja myöhemmin lähetettyjä ilmoituksia ei oteta enää huomioon.

Toinen tärkeä kohta oli kilpailukauden muuttaminen kalenterivuotiseksi. Täten muodostuu kuluva kilpailuvuosi "tynkävuodeksi", sillä kilpailukausi päätettiin alkavaksi 1/3 1937 klo 00.01. Ensimmäisen pistetilaston tulee siis koskea aikaa 1/3—31/3 1937. Asiasta on piirivalvoille lähetetty kirjeitse tiedotus. Tästä lähtien on siis jokaisen piirinsä edun takia syytä lähettää jokaisen kuukauden päätyttyä selostus yhteyksistään, vaatimattamimmistakin, sillä kun niitä ei enää senjälkeen voida ottaa huomioon, voi mahdollisesti loppupuolella vuotta saavutettavat hyvät tulokset mennä hukkaan, jos ilmoitusten teko alkuvuodesta on laiminlyöty. Samoin on otettava huomioon, että hyvin ilmoittava piiri voittaa varmasti leväperäisen kilpailijan.

*

Tässä yhteydessä lienee parasta julkaista piirivalvojaluetelo nykyisessä kokoonpanossaan:

- Piiri 1, OH1NI, A. Vuori, OY. Rauma Wood Ltd:in tehdas-alue, Rauma.
 „ 2, OH2NQ, A. Häkkänen, Linnankatu 16 A 8, Helsinki.
 „ 3, OH3NP, W. Granqvist, Rauhank. 9, Hämeenlinna.
 „ 5, OH5YL, Nti Marjatta Kirsi, Linnankatu 33, Viipuri.

- Piiri 6, OH6NG, Runar Grönholm, Vaasan Sähkö Oy., Vaasa.
 „ 7, OH7NF, E. Toivanen, Kultaseppä Ilmarinen, Kuopio.
 „ 8, OH8NF, O. Kaattari, Kirkkokatu 49, Oulu.

Nelosilta ei ole vuosikausiin kuulunut mitään elonmerkkiä, mutta mikäli siellä joku vielä "hengittää", niin voi ilmoitukset lähettää suoraan allekirjoittaneelle.

Mikäli jollakin piirivalvoista olisi esteitä tehtävänsä täyttämässä, on hänen siitä neuvoteltava piirinsä jäsenien kanssa ja mahdollisista muutoksista heti ilmoitettava, jolloin siitä voidaan tiedottaa Radio-OH:ssa.

Kokouksessa käsiteltiin myöskin 56 m:n yhteyksistä annettavista pisteistä ja jätettiin asian enempi käsittely hallituksen ja allekirjoittaneen yhteisesti päätettäväksi. Asian tultua ratkaisevaan päätökseen palaan siihen.

*

Ylläolevat päätökset selostettuani haluaisin hieman seuloa kilpailun tähän astisia vaiheita.

Kun malja aikanaan luovutettiin kilpailtavaksi, niin sen pohjimmaisiksi tarkoituksiksi haluttiin asettaa aktiivisuuden yleinen kohottaminen koko maassa ja oletettiin, että sitä varten olisi kilpailun tapahduttava piirien välisissä puitteissa. Näinä kolmena kilpailuvuotena on aktiivisuus maassamme kohonnut huomattavasti, jonka huomaa jo siitä, että v. 1934 malja voitettiin 542,7 nettopisteellä, kun v. 1935 pistemäärä oli jo 1,229,8 ja viime vuonna maljan voittajat saavuttivat 2,689,3 pistettä. Jos nyt eri piirit haluavat tarkastaa mahdollisuuksiaan esim. viime vuonna, saamme tulokseksi kertomalla voittajapistemäärä piirijakajalla ($\sqrt{jäs.}$) että esim. ykköset olisivat tarvinneet kaikkiaan vajaat 13,000 pistettä eli siis n. 565 pistettä "nokkaa kohden", mikä olisi n. puolitoista eurooppalaista yhteyttä päivässä joka miehelle. Ottaen huomioon kymppiltä tulevat 5 pistettä yhteydestä ja 3 p. DX:stä, niin eivät vaatimukset ole vielä hirveät, joten siis kirimisvaraa on vielä Porvoon mitalla. Samantapaisen laskelman voi kukin tehdä muistakin piireistä ja sen mukaiset johtopäätökset. Niistä ehkä saa sen käsityksen, että kakkosilla olisi helpoimmat päivät, mutta ottaen huomioon, että heillä on myös suurin määrä jäseniä, jotka ehdottomasti ovat vain "kuolleita numeroita", niin lienee jokaisen piirin mahdollisuudet jokseenkin samanlaiset. Senhän todistaa sekin, että pienin piiri (kun neloset jätetään lukuun ottamatta) voitti tänä vuonna maljan, vaikkakin suurimmilla piireillä teoreettisesti on parhaat mahdollisuudet.

Kuten ylläolevasta huomaa, ovat vaatimukset toistaiseksi verrattain pienet. Kunhan jokainen asema ottaisi yhden yhteyden päivässä, niin se jo voisi viedä piirin voittoon! Siksiäpä olisi v:n 1937 tunnuksiksi otettava: "piste päivässä ja kaikki pisteet piirivalvojalle"!

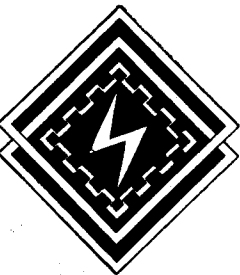
Kakkosten malja per 31/3 -37.

Piiri	Pisteet	Jäs. 15/2-37	Paras asema ja sen pisteet
1	—	23	—
2	1,801	70	OH2NB 1,215 p.
3	1,064	32	OH3NP 827 p.
4	—	3	—
5	1,689	31	OH5NR 676 p.
6	662	24	OH6NS 179 p.
7	95	8	OH7ND 95 p.
8	—	11	—
9	—	—	—

73 es gd luck.
OH2OB.

RADIO OH

SUOMEN RADIOAMATÖÖRILIITON R.Y. JA SUOMEN RADIOSÄHKÖTÄJÄLIITON R.Y.
ÄÄNENKANNATTAJA

TOIMITUS

E. KAIRENIUS (vastaava)

(VEIJO MEKLIN)

K. S. SAINIO, (toimitussihteeri)

Toimituksen osoite: Helsinki, Laivurinkatu 21. C. 7. Puh. 26809 · Tavataan varmimmin klo 10,00—11,00

Toimituskunta: V.E. KILPINEN, H. JALANDER, TOIVO LEIVISKÄ, Y. LUOMANMÄKI, J.A. HOLOPAINEN ja E. KOIVISTO

N:o 3—4

MAALIS—HUHTIKUU

VI vuosik. 1937

LAIVOJEN RADIOASEMIEN AMATÖÖRITOIMINNASTA

Kirj. J. Rissanen.

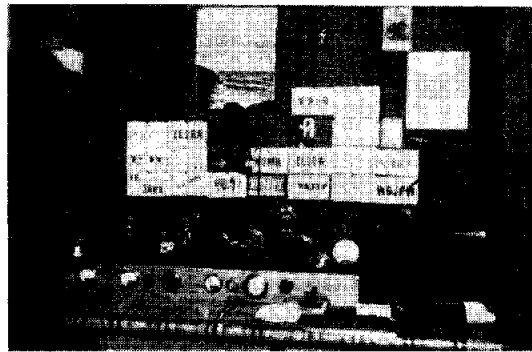
Laivoissa käytettävät radiolaitteet olivat ennen sellaisia, ettei minkäänlainen yhteistoiminta laivojen ja radioamatöörien välillä ollut mahdollinen. Laivojen radiolaitteita oli näet mahdotonta virittää niille aaltoalueille, jotka oli varattu radioamatöörejä varten ja joita amatöörien tuli yksinomaan käyttää kokeiluissaan. Niiden radiosähkötäjien, jotka halusivat ottaa osaa radioamatööritoimintaan, oli sentähden itse rakennettava lähettimensä ja vastaanottimensa yhteyksien saamiseksi radioamatöörien kanssa. Kun radiosähkötäjillä laivoissa on verraten pienet mahdollisuudet omien radiolaitteiden rakentamiseen, on helposti käsitettävissä, etteivät he sanottavasti ottaneet osaa radioamatöörien toimintaan. Tilanne on kuitenkin viime vuosina huomattavasti muuttunut. Laivojen radio-liikenne, joka ennen välitettiin yksinomaan pitkällä aalloilla, välitetään nykyään suureksi osaksi lyhyitä aaltoja käyttämällä. Lyhyiden aaltojen käytäntöönnotto on muuttanut laivojen radiolaitteet sellaisiksi, että ne voidaan suuremmilta vaikeuksilta virittää myös radioamatöörien aaltoalueille. Tästä johtuu, että nykyään useimpien laivojen radiosähkötäjät voivat, mikäli haluavat, ottaa osaa myös radioamatöörien toimintaan.

Laivojen radiosähkötäjien mahdollisuus saada yhteyksiä radioamatöörien kanssa herättää esille kaksi kysymystä, nimittäin *ovatko laivojen radiosähkötäjät ilman muuta oikeutettuja ottamaan osaa radioamatöörien toimintaan ja onko yleensä suotavaa, että laivojen radiosähkötäjät ovat yhteydessä radioamatöörien kanssa.*

Mitä ensimmäiseen kysymykseen tulee, on vastaus haettava voimassaolevista määräyksistä. Aaltoalueet, joita radioamatöörit käyttävät kokeiluissaan, on *varattu yksinomaan radioamatöörejä varten, eikä niitä aaltoalueita saa käyttää muihin tarkoituksiin.* Kaikkien amatöörien, joille maassamme on annettu lupa suorittaa radiokokeiluja, on kuuluttava Suomen Radioamatööriiliittoon, sillä mitään radioamatööritoimintaa SRAL:n ulkopuolella ei sallita. Radioamatööritoiminnan rajoittaminen vain mainitun liiton puitteisiin saattaa tuntua pinnallisesti ajatellen oudolta, mutta asiaa tarkemmin harkittaessa voidaan helposti havaita, että vain *tarkan valvonnan alaisena radioamatööritoiminta voi muodostua todella tarkoitustaan vastaavaksi.* Kun maamme koko radioamatööritoiminta on rajoitettu SRAL:n toimintapiiriin, eivät *laivojen radiosähkötäjät voi ottaa osaa radioamatöörien liikenteeseen ilman SRAL:n suostumusta.* Toistaiseksi SRAL ei ole sanottavasti kiinnittänyt huomiota laivojen radioamatööritoimintaan, mutta tämä johtunee ennen kaikkea siitä, ettei tällaista toimintaa ole sanottavasti ollut.

Yhteyksissään radioamatöörien kanssa laivojen radiosähkötäjät ovat tavallisesti käyttäneet laivan yleistä kutsumerkkiä. Tämä ei kuitenkaan ole paikallaan. Kun kansainvälisessä radio-ohjesäännössä on nimenomaan määrätty, millainen radioamatöörin kutsumerkin tulee olla, ja kun tämä kutsumerkki eroaa huomattavasti laivojen käyttämästä yleisestä kutsumerkistä, ei laivojen yleistä kutsumerkkiä voida käyttää kyseessä ollessa radioamatööri liikenteestä, vaan on

10 M KOKEILUA JOENSUUSSA

Kun Radio-OH:n viime vuoden numeroissa huomasin kirjoituksia ihmeellisistä mahdollisuuksista "kympillä", päätin yrittää minäkin puolestani ja rakensin vastaanottimen, jolla pääsin edes kuuntelemaan. Siinä oli ilmaisinputki ja kaksi matalajaksovahvistusastetta. Saatuaani vehkeen valmiiksi ryhdyin kuuntelemaan, mutta ei ollut merkkiäkään keuhasta hyvästä "kelistä". Sama uudistui seuraavanakin päivänä ja aloin epäillä, että en ollut oikealla aallolla, mutta lopuksi kuulin vihellyksen, joka osoittautui puhelukantaaalloksi. Myöhemmin kuulin heikosti muutamia sähköttömiä eurooppalaisia asemia, jolloin tulin vakuutetuksi oikeasta aallosta kuulutuani niiden "ten"-kutsut.

Innostukseni oli näin herännyt, ja seuraavana sunnuntaina hämmästyin suuresti kun VK4EI kuului r8 voimakkuudella. Tämä oli jo enemmän kuin tarpeeksi. Lyötyäni vastaanottimen kiinni aloin purkaa entistä r5 watin lähetintäni alkutekijöihinsä ja etsiä romulaatikostani sopivia osia uutta lähetintä varten. Mutta ikäväkseni en saanut koko viime keväänä RS 241 putkeani vireeseen 10 m:lle. Tämä onnistui vasta viime syyskuussa, jolloin sain hankituksi vähähäviöisiä kondensaattoreita y.m. osia. Samaan aikaan ostin Helsingissä käytyäni 800-tyyppisen putken, jota käytin sitten Ultra-Audion kytkennässä OH7ND:n neuvosta. Anodijännite oli 600–700 v. ja antennina jännitesyöttöinen

Hertz, pituus n. 20 m. OH7nd oli muuttanut väliaikaisesti Joensuuhun ja naputteli ahkeraan vk-yhteyksiä kideohjatulla lähettimellä. Niin sitten painoin minäkin eräänä iltana avainta CQ ten OH7NI, jonka jälkeen ryhdyin kuuntelemaan epäillen, mutta ihmeekseni sain pysähtyä alueen keskikohdalle, jossa ZSIH kutsui minua ilmoittaen ar 19. Innostukseni oli rajaton, kun ensimmäinen yhteyteni oli vieraaseen maanosaan! Mutta seuraavina päivinä sain oppia tämän alueen oikullisuuden, sillä merkkini eivät kantaneet Euroopan ulkopuolelle. 28/9-36 tuli sitten kaukoyhteyksiä: VK3YP ja illalla W1CCZ. Lokakuun 4 p:nä tulivat amerikkalaiset hyvin ja sain niitä iltapäivällä kaikkiaan 8 kpl: W1AVV, W8CRA, W3FGB, W8EBS, W9SPB, W3DMR, W9JFB ja W9NY.

Sen jälkeen seurasi huonompi aika, jolloin parantelin konetta, kun olin saanut Bliley BC3 kiteen y.m. amerikkalaisia osia. Aloitin ensimmäisen kideohjatun lähettimen rakentamisen, jonka sain valmiiksi Tapaninpäivänä 23. 30. gmt. Siinä olikin vääntelemistä ja kokeilemistä ennenkuin kaikki oli kunnossa. Teho on 30–50 (ainoastaan 30 W input sallittu ilman erikoislupaa. Toim. huom.) wattia, 59 putken toimiessa tritet oscillaattorina, 47 kahdentajana ja 800 päävahvistimena. Tasasuuntaajasta lähtee 1,500 voltia, kun kääntää ylihennittäjää, mutta luonnollisena varolaitteena tälle minulle luvattomalle jännitteelle toimii sulakondensaattori, jonka eriste ei kestä kuin 700–800 V. Tähän lähettiin olenkin nyt tyytyväinen, vaikka se vain äänenlaadussa voittaa entisen, mutta hyvä äänenlaatu ja vahvuushan ovatkin 10 m:llä a ja o. Kun saan seuraavan rakennuspuuskan, muutan oskillaattoriksi 6A6-putken, joka on sopivampi, koska se rasittaa kiedettä vähemmän, ja kahdentajaksi voimakkaamman pentodin.

Muuten ovat dx-mahdollisuudet tammikuussa tänä vuonna olleet täällä huonot, mutta helmikuussa tuli käänös parempaan päin. 7/2 -37 oli yhteys VK5LJ:n kanssa 10 m ja 27/12 -36 PY8AC:n kanssa 20 m. W-asemat kuuluvat taas hyvin.

Tulikin jo pakistua riittävästi, joten lopetan siinä toivossa, että muut jatkavat antaen kuulla omista kokemuksistaan ja laitteistaan rehellisesti OH:n palstoilla, sillä juuri sellaista lukemista usimmat meistä kaivannevat.

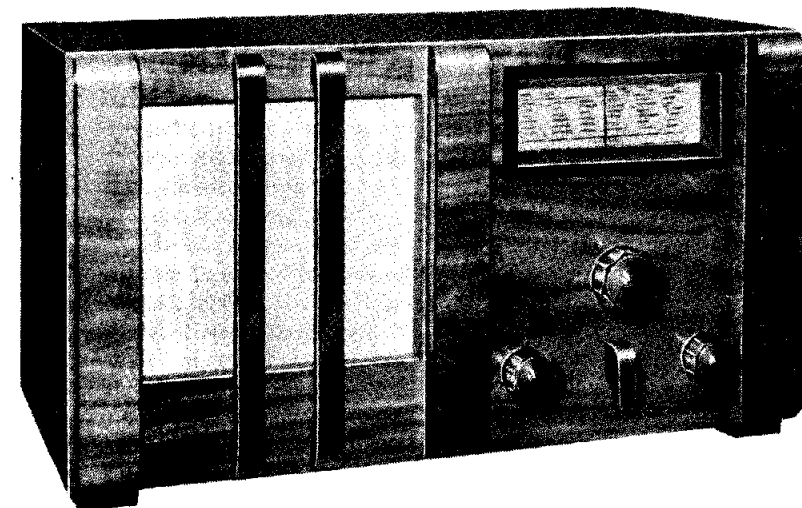
OH7NI.

laivan radiosähkötäjän saatava amatööritoimintaa varten SRAL:ita oma amatöörikutsumerkki.

Laivan yleinen radiolupa ja radioamatöörilupa eroavat eräissä suhteissa suuresti toisistaan. Laivan radiolupa ei koskaan merkitä kapteenin yhtä vähän kuin sähkötäjän tai jonkun muun henkilön nimeä, vaan radiolupa annetaan aina laivalle riippumatta siitä, kuka siinä kulloinkin on kapteenina tai radiosähkötäjänä. Sitä vastoin radioamatöörilupaa ei koskaan anneta aseman nimellä, vaan määrätyn henkilön nimellä varustettuna riippumatta siitä, millaisilla laitteilla asianomainen amatööri aikoo kokeilla. Tästä johtuukin, että laivalle ei voida antaa radioamatöörilupaa, vaan ainoastaan laivan radiosähkötäjälle. Jo siitäkin syystä on ilmeistä, ettei laivan yleinen radiolupa vielä oikeuta radioamatööritoimintaan.

Radioamatööriluvan saadakseen laivojen radiosähkötäjät voivat liittyä SRAL:oon samalla tavoin kuin muutkin radioamatöörit. Mielestäni olisi kuitenkin paikallaan, että Suomen Radiosähkötäjälitto ryhtyisi neuvottelemaan SRAL:n kanssa siitä, eikö laivojen radiosähkötäjille voitaisi myöntää joitakin helpoituksia amatööriluvan hakemiseen ja maksuihin nähden, koska radiosähkötäjät jo kuuluvat omaan liittoonsa, joka on läheisessä yhteydessä SRAL:n kanssa.

Toisen kysymyksen, onko yleensä suotavaa, että radiosähkötäjät ottavat osaa radioamatööritoimintaan, jätän radiosähkötäjien ja radioamatöörien harkittavaksi. Radio OH:ssahan voivat kummankin liiton jäsenet mukavasti esittää mielipiteensä asiasta. Myös allekirjoittanut saanee palata asiaan myöhemmin.

RADIO-UUTUUS

Uusi **HELVAR**-vastaanotin, 2-putkinen, 3-aaltoalueinen loistoradio, jonka hinta on vain **2,200 mk!**

Tämä, kuten kaikki muutkin **HELVAR**-radiot, on rakennettu erikoisesti oman maamme vaativia kuunteluoloja vastaavaksi. Sen vuoksi ne ovat herkkiä ja selvä-äänisiä.

Kotimaista laatutyötä kannattaa käyttää hyväkseen.

2-, 5- ja 6-putkisia Helvar-radioita • voimavahvistimia • äänensäätäjiä • äänirasioita • kaiuttimia • antennitarpeita • gramofonimoottoreita • erikoisradiolaitteita.

Valmistaja:
OY. HELVAR
Albertink. 34, Helsinki.
Puhelin 38 702.

HELVAR
RADIO

VIRRRAN OTTAMINEN HÄTÄAKKUMULAATTOREISTA VALAISTUSTARKOITUKSIIN

Jo kerran aikaisemmin yritin saada aikaan pienen kirjoituksen lehteen, mutta meni yritykseni silloin penkin alle. Syynä siihen oli etupäässä huonot kirjailijataipumukset. Koska nyt, ollessani toisessa laivassa, taas ovat esiintyneet samat epäkohdat (ainakin sähköttäjän mielestä) kuin edellisessäkin, en enää voi hillitä itseäni, vaan haluan seuraavassa kirjoituksessa selostaa k.o. asiaa ja pyydän samalla, että lehden toimitus antaisi viranomaisille tilaisuuden vastata siihen jo samassa numerossa.

Asia koskee ikivanhaa juttua, nim. hätäakkumulaattoreita ja virran ottamista niistä valaistustarkoituksiin. Niinkuin edellä mainitsin olen jo kerran aikaisemmin mainitusta syystä ollut vaikeassa tilanteessa. Olen tullut ajatelleeksi: ainanko vai enkö anna virtaa valaistukseen hätäakkumulaattoreista. Tosiasia on, että silloin oli radioasema vuokrattu englantilaiselta Marconi-yhtiöltä ja kielto valon antamisesta ei olisi tuottanut minulle ”diplomaattisia” vaikeuksia, sillä mainittu yhtiö kieltää jyrkästi virran ottamisen niistä valaistustarkoituksiin. Ja sillä onkin asia selvä. Laivan päällikkö tuli useampia kertoja luokseni, pyytäen k.o. valaistusta. Selostettuani, etten voi tehdä sitä, syystä että asema on vuokrattu, jätti hän asian sikseen. Niinkuin laivassa on tapana puhua kuinka ”muissa laivoissa on, ja kuinka sen ja sen laivan sähköttäjät on tehnyt”, hän myös kertoi kuinka erään laivan sähköttäjät oli vetänyt valaistusjohdot suoraan ilmassa radiosuojasta komentosillalle ja sieltä salonkiin. Huomautin, että ”jos tulisi laitettavaksi valaistus hätäakkumulaattoreista, on johtojen oltava lyijykaapelia, ja vedettävä sopivalla tavalla.” Asiasta ei sillä kertaa puhuttu enempää, mutta tultuamme Suomeen laivan päällikkö ostikin lyijykaapelin ja muut tarpeet ja ilmoitti sitten ensimmäiselle konemestarille, että valot on laitettava. Sain sitten kierteitse kuulla, että lupa siihen oli saatu laivayhtiöltä, ja samalla puhuttiin sillä tavalla, että sähköttäjän ei olisi hyvä vastustaa tätä asiaa, sillä voisi käydä niin että — kapsäkit kokoon ja maihin. Hm! Rauhan säilyttämiseksi en puuttunut asiaan sen enempää.

Nyt sattui toinen tapaus, erona vain se, että valaistusta ei nyt haluttu kapteenin hyttiin, vaan — laivan keittiöön!!!

Radioasema on laivayhtiön omistama, ja ehkä se muuttaa asian. Sattui niin, että kokki valitti keittiön egyptiläisestä pimeydestä ja laivan päällikkö antoi heti määräyksen valaistuksen parantamisesta. Entisestä viisastuneena en puhunut asiasta mitään. ”Valo” tuli ja luulin, että keittiön kaikkivaltias olisi tyytyväinen, mutta niin helpolla ei päästyään. Toinen valopiste on vielä tarpeellinen, ja laivan päällikkö on

taas määrännyt — lisää valoa keittiöön! Onhan hyvä, että elämme valoisassa ympäristössä, sitähan viisaat lääkäritkin väittävät terveelliseksi, mutta hätäakkumulaattorien käyttö *sähkölaitoksina* ei minun mielestäni ole lainkaan terveellistä. Jos laiva joutuisi hätätilaan ja hätäakkumulaattorit eivät silloin toimisi tyydyttävästi, niin tiedämme jo etukäteen, kuka joutuisi syntipukiksi! Sähköttäjä, joka silloin saa kuulla kunniansa! Silloin varmasti ei enää kysyttäisi kuka nämä lainvastaiset määräykset on antanut, vaan miksei asiasta ole tehty ilmoitusta viranomaisille. Karilleajothan tapahtuvat tavallisesti joko lähtiessä satamasta tai sinne saavuttaessa. Jos akkumulaattorit satamassa oltaessa puretaan eikä tilaisuutta niiden lataamiseen ole, olisi sähköttäjän asema karilleajon tapahtuessa hyvin epämukava. Jos lisäksi päälähetintä ei voitaisi käyttää — niin mikä neuvoksi? — Tähän vastaa 90 % laivapäälliköistä: ”Hätäakkumulaattorin pitää *aina* olla ladattuna”. Mikä neronleimaus! Mutta millä virralla ne on ladattava? Laivan generaattorihan pyöri satamassa oltaessa. Jotkut vielä väittävät, että niitä on silloin tällöin terveellistä purkaa. Tähän ei kuitenkaan tarvita keittiövalaistusta, vaan kyllä TR MSG:tkin riittävät!

Olisi hauskaa saada tästä asiasta kerran selvä. ”Kyllä” tai ”ei”, jotta vihdoin pääsisimme tästä epäselvästä tilanteesta. Jos ei ole määrystä, joka kieltää virran ottamisen hätäakkumulaattoreista näihin tarkoituksiin, lämmitettäköön vaikka sähkökattiloita, — mutta muuten — jodot poikki.

”Joku”.

Hauska on taas kuulla OHAi:nkin äänessä. Aikaisemmin olen *kerran* kuullut sen. Olimme silloin bond England fm Kemi ja sivuuttaessamme OHX:ä oli OHAi myös ’abt meidän psn’. OHAi kutsui OHX:ä tarjoten ”TR”. Todennäköisesti oli OHX qrl, sillä se ei vastannut heti vaan vasta kahden, kolmen minuutin kuluttua. Mutta silloin oli jo OHAi sulkenut putiikinsa. Kutsuin sitä monta kertaa saamatta vastausta. Ja laivassa oli päivystävä radiosähköttäjät! — Monta kuukautta myöhemmin oli minulla tilaisuus työskennellä OHAi:n kanssa. Tiedustelin yhtä ja toista häneltä ja sainkin kuulla, että laivan päällikkö oli silloin hoitanut sähköttäjän tehtäviä. Kuinka kävisi merihädässä? Istuuko silloin laivan päällikkö radiosuojassa hätäliikennettä hoitaen? Tuskin, silloin hänen paikkansa on komentosillalla. Lohdutuksena on, että tämä tapaus (master-op) oli ainoa Suomessa ja toivomme hartaasti, ettei samantapainen uudistuisi.

Sama.

SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITTO RY:N

ylimääräinen liittokokous pidetään Helsingissä, Rakennusmestarien talolla Fredrikinkatu 51-53, lauantaina toukokuun 29 päivänä alkaen klo 18.00.

JOHTOKUNTA

TURKULAISIA KOKEMUKSIA 10 METRILLÄ

Allekirjoittanut ryhtyi jälleen OH:n innostamana kokeilemaan kymppillä päätevhavistinta. Käytin aluksi etuasteina ”siamilaisia”, 28 mc:n kahdentajana triodi United 310 (grafiittianodi, vastaa Sylvania 210:tä) ja pääteasteessa Radiocoinin triodi 800. Tämä yhdistelmä ei kuitenkaan antanut tyydyttävää tulosta. Oskillaattori toimi alussa hyvin, mutta rasittui pitemmässä käytössä ja rupesi oikkuilemaan. Eniten rasittui kuitenkin kide ja suurjaksoteho pienen huomattavasti käytön aikana. Suutuin lopuksi ”siamilaisiin” ja kytkin 6A6:n tilalle vanhaan hyvään tapaan 47 ja 46, jotka ovat aina toimineet moitteettomasti ja antavat reippaasti ohjaustehoa. Useitten viikkojen kokeilujen tuloksena oli kuitenkin huomio, että suurin vika ei ollut 6A6:ssa, vaan seuraavissa asteissa. Tyyppi 310 toimi huonosti kahdentajana. Koeitin sen tilalla pentodia 59 ja sain jo huomattavasti paremman tuloksen. Tämän jälkeen vaihdoin pääteasteessa olleen 800 Unitedin 310:een. Tulos oli hämmästyttävä. Nyt vasta lähetin toimi niinkuin sen pitikin. 59 syötti silmukan kautta reippaasti tehoa pääteasteen viritetylle hilapiirille. Pääteasteen neutralisoiminen käy helposti. Tehonsiirto silmukalla tapahtuu mainiosti, mutta liiallinen ahneus voi tuottaa pettymyksen. Yksi kierros silmukan kummassakin päässä riittää hyvin ja sittenkin melko irrallinen kytkentä värähtelypiireihin. Allekirjoittaneella on esim. pääteasteen hilapiirissä silmukkaa työnnettynä vain puoliksi kelan kierteiden väliin toisen silmukan ollessa kahdentajan ”kylmässä päässä”. Silmukan sovitteleminen voi viedä aikaa, mutta kärsivällisyys maksaa vaivan. Parhaassa tapauksessa olen saanut pääteasteen resonanssikuilun laskemaan 20 mA:iin ja kytkettyäni yksilankasyöttöisen Hertzin 5-kierroksisen kelan keskelle nousee anodivirta 50—60 mA:iin. 10,5 metrin yksilankasyöttöinen antenni ”vetää” samalla tavalla. Parhaiten vetää suoraan päästä syötetty kiteen jaksoluville mitattu täysiaaltoaantenni.

Voidakseni paremmin verrata omia havaintoja 2 NM:n tuloksiin, olen käyttänyt pääteasteessa 600 voltin anodijännitettä. 700 voltin anodijännitteellä on kuilun pohja noin 30 mA, josta se nousee antennin ”vetämänä” 70—80 mA:iin. Pääteasteen ollessa epäviireessä saattaa anodivirta nousta aina 150 mA:iin asti. Lopujen lopuksi olen siis todennut, ettei ”sarvipäinen” 800 olekaan 28 mc:llä niin hyvä kuin aluksi luulin.

OH:nf

Vuosikokouksen jälkeen kokeilin Hämeenlinnan huutokaupasta ostamaani putkea Valvo S 0401 28 mc:llä. Putki, joka muuten arvoiltaan vastaa täsmälleen Philipsin TC 04/10-putkea, toimii erinomaisesti ”kymppillä”. Käyttäessäni värähtelypiirissä ebo-niittieristeistä kondensaattoria sain värähtelykuilun laskemaan 20 mA:iin 700 voltin anodijännitteellä ja antenni irtikytettyinä. Muuttamalla värähtelypiiriin lasieristeisen kondensaattorin laski virta resonanssikuilussa 10 mA:iin, josta se antenni värähtelypiiriin kytkettyä ja uudelleen resonanssiin viritettynä nousi 45 mA:iin. Sylvania 310 antoi samalla jännitteellä muuten samat arvot, paitsi että antenni ”veti” 65 mA:iin anodivirran. Antennivirta oli tällä putkella 350 mA kun taas Valvo-putkella kuuma-lankamittari näytti 250 mA. Tämän kai selittää se, että osa suurjaksotehosta kului anodilevyn kuumenemiseen. 310:ssähän on grafiittianodi. Edellämainitsemastani kondensaattorin vaihtamisesta huomaa, miten tärkeätä on kiinnittää huomiota eristysaineen laatuun ultralyhyillä alloilla kokeiltaessa.

Sama.

A.W.C.T. TÄYTTÄÄ VUOSIA

A.W.C.T. täyttää vuosia.

Englantilainen Association of Wireless and Cable Telegraphists on vanhin nykyisistä radiosähköttäjäliitoista täyttäen tänä vuonna 25 vuotta.

Juhlavuotensa johdosta liitto on julkaissut erikoisen äänenkannattajansa juhlanumeron, joka sisältää kiarjoituksia liiton kehityksestä perustamisesta aina nykypäiviin. Suurimman osan sisällyksestä muodostavat kuitenkin onnittelut ja tervehdykset, joita lukuisat viranomaiset sekä merenkulkua lähellä olevat yhdistykset ja toiminimet ovat liitolle lähettäneet. Kaikille näille kirjoituksille on yhteistä se, että kaikkialla Englannin merenkulkupiireissä tunnustetaan radiolennäin, sähköttäjät ja heidän liittonsa välttämättömäksi ja samalla mitä hyödyllisimmäksi tekijäksi merenkulun palveluksessa. Juhlivalle liitolle toivotetaan menestystä tulevina vuosina.

Englantilaisen liiton merkitys ei rajoitu yksinomaan vain kotimaahan, vaan ylittää se maiden rajat. Jo vuonna 1920 ehdotti A.W.C.T. tärkeimpien merenkulkumaiden vastaaville sähköttäjäyhdistyksille kansainvälisen elimen perustamista, mutta vasta kaksi vuotta myöhemmin voitiin ehdotus toteuttaa. V. 1922 perustettiin Brysselissä I.F.R. ja aina siitä saakka on A.W.C.T:llä ollut keskeisin asema kansainvälisessä yhteistoiminnassa radiosähköttäjien hyväksi. Myös suomalainen radiosähköttäjäliitto on A.W.C.T:lle monessa suhteessa kiitollisuudenvelassa, sillä A.W.C.T. on vuosien varrella useat kerrat toiminut hyväksemme silloin, kun omat voimamme eivät ole siihen riittäneet.

Päättynyt 25-vuotiskausi ei luonnollisestikaan ole kulunut ilman määrättyjä kriittisiä tilanteita. Useita vakavia erimielisyyksiä radioasemia vuokraavien radiotoiminimien kanssa on esiintynyt, viimeisin v. 1926, jolloin sähköttäjälakko kesti puolisen vuotta ja päättyi vasta välitysmiehen ehdottamaan sopimukseen, mikä yhä edelleenkin on voimassa.

Kävisi liian pitkäksi ryhtyä selostamaan sitä merkitystä, mikä A.W.C.T:llä on toimintansa aikana ollut englantilaisten laivasähköttäjien palkkauksen kehitykselle, mutta mainittakoon kuitenkin ohimennen, että kun palkka v. 1912 oli 1 punta viikossa, maksetaan pienemmissä rahtilaivoissa nykyisin vähintään 14 puntaa kuukaudessa ja matkustajalaivoissa 20 puntaa, mihin lisäksi tulee erikoislisäykset ensimmäiselle sähköttäjälle.

Niihin onnitteluihin, joita juhlivalle liitolle on runsain mitoin saapunut, osallistui myös Suomen Radiosähköttäjäliitto, joka lähetti juhlanumeroon onnittelujensa ohella myös kiitokset erinomaisesta yhteistyöstä.

— **Viimeinen mies laivassa.** Suuri englantilainen päivälehti ”Daily Express” lausuu eräässä pääkirjoituksessaan mm.: ”Merenkulkijain silmissä ei radiosähköttäjät ole oikea ”merimies”, mutta siitä huolimatta hän on rohjennut ryöstää laivanpäälliköltä tämän perintätapaisten oikeuden olla viimeinen mies jättämään uppoavan laivan. Hän pysyy paikallaan viimehetkeen saakka kutsuakseen apua, menettää pelastusmahdollisuutensa ja vajoaa syvyyksiin laivan mukana. Laivanpäällikön perinnäistapa oli urhokas, mutta siitä ei ollut kenellekään hyötyä. Toisin on laita radiosähköttäjän jäädessä viimeiseksi, sillä hänen ylevänä pyrkimyksensä on hankkia apua toisille. Kunnioitakaa häntä!”

TOIMITUKSEN HORISONTISTA

Lehtemme valvutuneen (ei kai tämä ole kehumista?) toimituksen horisonttiin ei tällä kerralla kuulu mainittavampaa, johon vasta vietetystä liiton vuosikokouksesta, jota eri jutussa on tarkemmin selostettu. Kokous oli sangen onnistunut, vaikkakin se osanottajamäärältään olikin hieman vähäväkinen. Lausumme tässä yhteydessä parhaimmat kiitoksemme hämeenlinnalaisille heidän erinomaisesta järjestelystään ja vieraanvaraisuudesta. Liiton 15:sta vuosikokouksesta jäi jokaiselle siellä läsnäolleelle muisto miellyttävästä yhdessäolosta.

Toisena kokouspäivänä, siis sunnuntaina, pidettiin Vihurin kyvykkäällä nuijanjohdolla Hämeenlinnan kaupunginhotellissa radiotarvikkeiden huutokauppa, jota kohtaan sekä alkuasukkaat että vieraspaikkakuntalaiset tunsivat suurta mielenkiintoa. Tarjouksia tehtiin nuijanjohtaja OH2OH:n tunnetun suupalttiuden viekoittamana sadottain ja niinpä olikin useimmalla tilaisuudessa läsnäolleella huutokaupan päätyttyä ainakin yksi kondensaattori, putki, vastus tai mutteri taskussaan. OH3NH, joka kuulemamme mukaan aikoo perustaa tukkukaupan (huhun todenperäisyydestä emme mene takuuseen), osti kaupan olleita radiotarvikkeita yhden (1) laivanlastillisen — nim. pienempikokoisen laivan, tarkoitamme.

*

Lehtemme tämän numeron johtava kirjoitus on liittomme toiminnan kannalta erittäin mielenkiintoinen. Siitä selviää eräs nykyisen aaltajaoittelun perusedellytyksistä, nimittäin aaltoalueitten käyttöoikeus. Olemme tälläkin palstalla useamman kerran aikaisemmin maininneet vieraista alueillamme toimivista asemista, joilla ei ole varsinaisia amatöörioikeuksia. Sellaisina mainitakoon lähinnä *suojeluskunta*-, *sotilas*- ja *laiva*-asemat. Kaikille näille on valtiollaan taholta annettu oikeus radiolaitteitten hallussapitoon ja käyttöön, kullekin omaa erikoistarkoitustaan varten. Ja kaikkien edellämäinittujen asemien edustajia on myös ollut amatööreille varatuilla aaltoalueilla, jotka jo heidän keskinäiseen työskentelynsä ovat aivan liian ahtaat. Ne ovat lisäksi työskennelleet mihin vuorokauden aikaan hyvänsä, mm. kotimaisen yleisradiolähteyksen aikana ja, jopa puheluakin käyttäen. Niitähän ei sido mitkään radioamatööriyöskentelyä, siis Suomen Radioamatööriliiton jäseniä, rajoittavat määräykset, jotka esimerkiksi kieltävät SRAL:n asemia käyttämästä lähettimiään ilman erikoislupaa niinä aikoina, jolloin Suomen Yleisradio Oy. lähettää ohjelmaansa. Tämän numeron artikkelista kuitenkin selviää, että ainoastaan asianomaisen maan *viralliseen radioamatöörijärjestykseen kuuluvilla asemilla on oikeus käyttää kansainvälisesti amatööritarkoituksiin myönnettyjä aaltoalueita*. Liittoon kuulumattomat eivät saa käyttää niitä edes amatöörilähteyksien luontoihin tarkoituksiin. Jos ne sellaisen oikeuden haluavat, niiden on ehdottomasti liityttävä maan viralliseen amatöörilähteykseen, jolloin niille myönnetään mm. amatöörilähteyksien. Samalla niiden on liiton virallisina jäseninä myöskin otettava työskentelyssään huomioon kaikki amatööritoimintaa rajoittavat määräykset.

*

Viime numerossa juutelimme hieman puhelusta 40 metrin alueella. Uusimman mielipiteen ilmaisumme aiheutti eräs ruotsalaisessa amatöörilehdessä "QTC"ssä julkaistu varsin asiallinen puhelukysymystä käsittelevä kirjoitus. Se oli nimittäin puheluvastainen ja siksi luonnollisesti asiallinen! Mainittu kirjoitus on sa-

man lehden helmikuun numerossa aiheuttanut kaksikin mielenilmausta, joista toinen on sovittelva ja puheluherroja hyväilevä, toisen taasen ollessa jyrkästi puheluvastainen. Ensimmäinen on kirjoittanut SM2VP ja jälkimmäisen SM7UT. Seitsemäiset siis tuntuvat yleensä olevan järkimiehiä! Sovittelevassa kirjoituksessa pidetään mahdollisena, että tämä kiperä kysymys jonkinlaista kompromissitietä saataisiin onnelliseen ratkaisuun. Ei, SM2VP, kompromissitietä ei aikaansaa mitään onnellista ratkaisua, mutta, mahdollista kyllä, lievähkön parannuksen, riippuen siitä, miten tarkoin aaltajaoittelua noudatetaan. Kompromissiehdotus nimittäin edellyttäisi 40 metrin alueen jakamista sekä sähkötyksen- että puheluasemien kesken siten, että kumpikin riitapuoli saisi oman osansa. Sähkötysmiehet, siis todelliset amatöörit, saisivat ehdotuksen mukaan käytettäväkseen 2/3 ja kaunopuhuja-poseitiivarit yhden kolmanneksen. Amatööritoiminnan oleellisin ilmenemismuoto, sähkötyksen, on siis ehdotuksessa kuitenkin asetettu etualalle, joten sitä siinä mielessä voidaan pitää jopa asiallisena. Kuten jo aikaisemmin mainitsimme pidämme sen tyydyttävää käytäntönsovelluttamista joka tapauksessa melko kyseenalaisena. Toisena vaihtoehtona SM2VP ehdottaa 40 metrin puhelulle varattavaksi määrätuntinsa, t.s. vuorokauden jakamista puhelu- ja sähkötysjakoihin. Näin meneteltäessä puhkeaisi 40 metrillä puheluherrojen ja amatöörien kesken 30-vuotinen sota tai ainakin samanpituinen riita siitä, kummallako riitapuolella kulloinkin on kaaosparatiisin äänioikeus! *Eittämättä viisain ja amatöörilähteyksien kannalta onnellisin ratkaisu on ehdoton puhelukiello 40 metrin alueella*. Lopetamme tällä kerralla SM7UT:n sanoilla "Eivätkö puhelua käyttävät ja gramofonikonsertteja antavat herrat tosiaankaan ole selvillä siitä, että löytyy sadottain todellisia amatöörejä, jotka toivovat heidät sinne missä pippuri kasvaa!". Voi, voi, miten hyvää viimeinen lause sentään tekee reilulle sähkötyssydämelle!

*

SRAL:n korttidiktaattori on pyytänyt meitä ilmoittamaan kaikille SRAL:n jäsenille, että USA:han ei tästä lähtien pidä lähettää kuuntelukortteja, sillä ARRL:n QSL-toimisto on päättänyt olla niitä välittämättä. Ilmoittavat heittävänsä kaikki kuuntelu-qsl:t paperikoppaan! Se siitä.

Hyvää vointia ja hauskaa kevättä erinomaisine dx-ineen jne.

Kide.

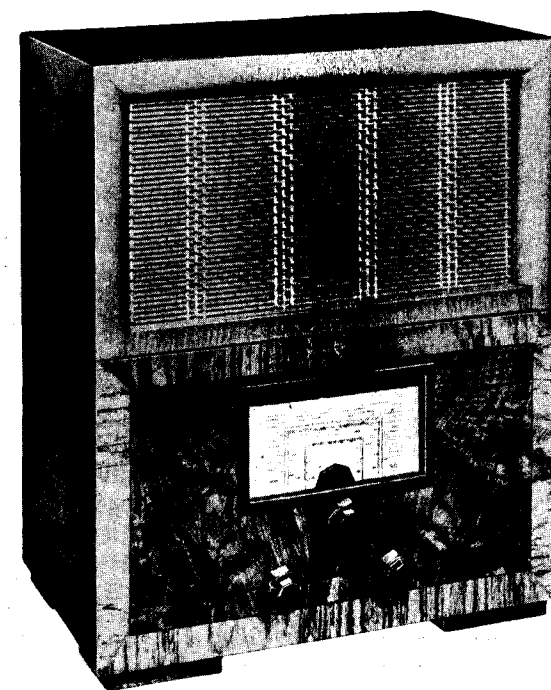
UUSIA JÄSENIÄ

Päivämäärällä 19. 2. 37. ovat seuraavat kansainvälisen II lk. radiosähköttäjäpätevyystutkinnon suorittaneet radiosähköttäjät liittyneet jäseniksi Suomen Radiosähköttäjiliittoon r.y.: Veikko Erkkö, jäsennumero 196, Aarni Hallamo nr. 197, Johannes Jyrälä nr. 198, Into Laine nr. 199, Eugen Lindgren nr. 200, Harald Luhala nr. 201, Vilho Metsälä nr. 202, Pekka Mäkinen nr. 203, Reino Määttänen nr. 204, Ake Nordberg nr. 205, Aarne Salonen nr. 206, Niilo Toivainen nr. 207, Harald Lindholm nr. 208 ja Jorma Roos nr. 209, sekä päivämäärällä 23. 3. 37. seuraavat: Lars Bruun nr. 210, Paul Grönroos nr. 211, Sulo Kalmi nr. 212, Olavi Leino nr. 213, Antero Lepistö nr. 214, Matti Päiviö nr. 215, Reino Saarni nr. 216, Paul Stenberg nr. 217, Oskari Syvänperä nr. 218, Orvo Pollari nr. 219, Esko Tanskanen nr. 220, Torsti Virta nr. 221, Volmar Johansson nr. 222, Alvar Niskanen nr. 223, Lars Kokki nr. 224.

**ENSILUOKKAISIA
ENGLANTILAISIA
TUOTTEITA**

MARCONIPHONE

paristovastaanottimia

yleisvirtavastaanottimia

vaihtovirtavastaanottimia

eri hintoihin

EDUSTAJA:

CHESTER

HELSINKI, KAISANIEMENKATU 5

PUH. 32 778, 34 355

HUOMIOITA KOLMELTA AALTOALUEELTA ARRL:N DX KILPAILUN AIKANA, SEKÄ VÄHÄN MUUTAKIN

Jo viikkoja ennen tämänvuotisen ja tavanmukaisen ARRL:n DX kilpailun alkamista saattoi huomata kuumeista "trimmausta" ja kokeilua kaikilla aaltoalueillamme. Antenneja, suunnattuja ja suuntaamattomia kokeiltiin ja pyydettiin "true rpt" pitkin linjaa. "Hope to meet u during the DX contest" oli tavallinen loppukaneetti länteenpäin suuntautuneitten DX yhteyksien jälkeen. Mutta yhtä yleinen oli ilmoitus: "Will be on 3.5, 7, 14 es 28 mc's with CW during the first week and with fone on the same bands during the second week — hope click u om" j.n.e. Varsinkin amerikkalaiset koroittivat huomattavasti tehojaan mutta samalla, kuten sanottu, kiinnitettiin suurta huomiota säteilylaitteitten tarkoituksenmukaisuuteen.

14 mc:n alue oli yhtenä "puurona" jo viikkokaupalla ennen varsinaista kilpailua, mutta ei 28 mc:n alueen matalampijaksoinen pää ollut paljoakaan parempi. Jo ennakolta saattoi siis arvata, että kilpailusta muodostuisi kova ja että se vaatisi myöskin kaikin puolin hyvin trimmattuja laitteita ja nopeata tvöskentelykykyä. Tärkeän osan tulisi myöskin muodostamaan nopea aaltoalueen vaihdos ja jaksolukumuutos eri alueilla. Ns. tyhjän kolan löytäminen oli turhaa ja juuri tästä syystä saattoivat juuri amerikkalaiset tehon koroituksillaan pyrkivän tukahduttamaan heikkompitehoisten asemien kuuluvaisuuden. Kun sitten "Beemit ja muut arrayt", joihin syötettiin toista kilowattia, käännettiin määrättyyn suuntaan saattoi jo ennakolta arvata mitä tuleman piti.

Allekirjoittaneen punnittua mahdollisuuksiaan eri puolilta, päätin olla osallistumatta koko hommaan. Kiusauksen voittamiseksi järjestin itselleni matkan Poriin kilpailun ensimmäiseksi ja toiseksi päiväksi. Kun sitten maanantaina kotiudu en enään voinut vastustaa kiusausta ja pieni velvollisuuden tunnekin oli — joka muuten sivumennen sanoen oli viedä yönen matkalla ollessani — vaan tartuin avaimeen ja niin sitä miestä sitten vietiin. Useita OH asemia oli äänessä. Näistä mainittakoon OH3NP, OH5NR, OH5NF, OH7ND, OH2ND ja OH2OB. Oli niitä muitakin, mutta en jaksa kaikkia tällä hetkellä muistaa. Ruotsalaisilla oli niinkään runsaasti asemia tulossa. Norjalaisille kuului harvemmin vastattavan, mutta sen sijaan lienevät tanskalaiset olleet runsaimmin edustettuina pohjoismaalaisista. Pari erinomaista latvialaista oli niinkään kilpailussa mukana.

En tiedä minkälaiset olosuhteet olivat ensimmäisenä ja toisena päivänä, lauantaina ja sunnuntaina, mutta maanantaina erinomaiset olosuhteet 14 ja 28 mc:n alueilla antoi aavistaa niidenkin erinomaisuuden. Tiistain ja keskiviikon olosuhteissa ei liioin ollut moittimisen varaa, mutta jo torstaina alkoi kuuluvaisuus huonontua mainitsemillani alueilla. Nyt olivat hyvät neuvot kalliita. Kertointa oli saatava vielä nostettua ja tämän takia kiintyi huomio 7 mc:n eli ns. "koolari"-alueeseen. Antennini, joka on tavallinen yksisyöttöjohtoinen puolen aallon (20 m) Hertzi, ei vetänyt tällä alueella ja niin päätin nostaa uuden ja pidemmän antennin. Eräät velvollisuudet estivät kuitenkin tämän antennin nostamista ennenkuin lauanta-iltana ja kun vihdoin sunnuntain, eli kilpailun viimeisen päivän iltana pääsin tällä yrittämään olivat kuuluvaisuusolosuhteet tälläkin alueella melkoisen heikot. Pari yhteyttä kuitenkin sain ja niin sain kertoimen nostetuksi 25:een,

yhteyksien kokonaismäärän noustua 234:ään. Pisteitä siis vähän yli 17.000.

Ilman suurempia ponnistuksia — kolmella alueella — olisi tilanteeseen valmistautumalla voinut saavuttaa 500 yhteyttä ja saada kertoimeksi 30—35, joka vastaisi noin 45.000—50.000 pistettä. Tämä pistemäärä lieneekin yleisin tässä viimeisessä kilpailussa.

Tällä hetkellä en tunne muitten kuin OH3NP:n saavuttaman pistemäärän, joka on noin 13.000, kertoimen ollessa 21 ja yhteyksiä 207. Tulos saavutettu 14 ja 28 mc:n alueilla. OH7ND oli ahkerasti äänessä, joten luulen hänellä olevan runsaasti pisteitä. Samat sanat OH5NR:stä ja OH2OB:stä.

Meikäläisillä ei kuitenkaan ole mitään sanomista ruotsalaisten ja tanskalaisten rinnalla. Parasta ruotsalaista en ole saanut tietooni, mutta kun SM7UC on neljällä alueella työskennellen saavuttanut 49.000 pistettä, SM6SS ja SM6WL ja muutamat muut saman verran ja enemmänkin, niin huomaamme selvästi heikkoutemme heihin nähden. Mitään puolustuksia ei ole myöskään löydettävissä kun mm. tiedämme SM7UC:n käyttävän n. 45 wattia, jonka hän syöttää kahteen 210 T push-pull:ssa.

GI6TK on tehnyt 25 watilla lähes 100.000 pistettä, VK2GU 60.000 pistettä, W1SZ, joka lienee voittajaehdokkaista amerikkalaisen puolella on saavuttanut 114.000 pistettä j.n.e.

Vaikkakin meikäläisten panos jäänee suhteellisen heikoksi muihin maihin verrattuna olisi SRAL:n johdon kaikesta huolimatta rehellisellä kädenpuristuksella kiitettävä niitä miehiämme, jotka vaivautuivat olemaan äänessä. Kukaan meikäläinen ei liene lähtenyt kilpailuun voittamisaikeissa eikä myöskään siinä mielessä, että tahtois näyttää paremmuuttaan toisiin meikäläisiin nähden. Käsittääkseni on tällä asialla syvemmät juuret. Jokainen meikäläinen radioamatööri on velvollisuudentuntoinen tässä asiassa niin kansallisessa kuin kansainvälisessäkin mielessä. Poissaolo tällaisesta valtavasta kilpailusta on anteeksiantamaton teko. Sen propagandamerkitys on mitä suurin. Osallistuminen todistaa, että mekin tahdomme kantaa kortemme yhteiseen kekoon ja mahdollisuksiemme mukaan avustaa ainakin niitä amerikkalaisia ja kanadalaisia asemia, jotka osallistuivat kilpailuun kilpailumielessä. Yhteys meidänkin maahamme lisää jokaisella alueella mainittujen asemien kerrointa ja juuri tästä syystä meidänkin tulee pääasiassa olla mukana.

SRAL:n johtavissa piireissä tunnutaan kuitenkin halveksittavan tämänkaltaista muka lapsellista innostusta. Eräät henkilöt asettavat itsensä liian korkealle näin ajatellessaan. Erään pienen maan amatöörijohtoon johdon mielipide hukkuu kuin kankkulan kaivoon kun otamme huomioon muiden, toiselle sadalle nousevien liittojen mielipiteen ja näiden lähemmäs 100.000 nousevain jäsenmääräin edesottamukset. — Jokaisella harrastuksella on ja tulee olla tavoite ja tavoitteet. Mitään näistä ei voida halveksia ja kaikkein vähimmän asianomaisen johdon taholla olipa sitten kysymyksessä tämä kilpailu, WAC, WAS, WAZ, kokeilut j.n.e. Yksityisen jäsenen mielipiteen saattaa ymmärtää, mutta ei johdon.

Juuri tämänkaltaisen suhtautuminen lienee pääasiallinen syy siihen, että meikäläisten osanotto ja sen saavuttamat tulokset ovat melkoisen heikkoja muihin naapurimaihin verrattuna.

LAIVA-ASEMIEN VALVONTA

Hyökkäävä sävy, joka allaolevasta pursuaa, ei pohjaudu ilkeämielisyyteen, vaan pyrkii tarjoamaan n.s. positiivista kritiikkiä meikäläisten ammattikunnassa vallitsevien epäkohtien poistamiseksi.

Laivanvarustajamme eivät vielä ole päässeet käsityksensä, että tariffin mukaan palkattu radiosähkötäjä on tarpeeton menoerä laivan budjetissa. Tällainen asiantila on saanut ja saa yhä edelleen tukea siitä tosiasiasta, että radiopuhelinlaitteilla varustetut alukset ovat palkatusta sähkötäjästä riippumattomia ja kuitenkin saavat asiansa ajoissa toimituksi asianomaiselle, maissa olevalle asiainsa hoitajalle — edullisten olosuhteiden vallitessa.

Kun laivoja aikoinaan alettiin kuljettaa konevoimalla, olivat konemestarit ja heidän alaisensa — ja ovat osittain vieläkin samassa asemassa kuin mihin radiosähkötäjiä nykyään yritetään painaa, toisin sanoen: he olivat tarpeeton menoerä laivassa — jota voitiin yhtä hyvin kuljettaa tuulen avulla — edullisten olosuhteiden vallitessa.

Aikoinaan kun laivan päällikkö vaati purjekangasta rajumyrskujen varalle, niin arveli varustaja menoerän turhaksi, sillä olihan laiva ennenkin purjehtinut samoilla vesillä onnellisesti — edullisten olosuhteiden vallitessa.

Myönnettään, että ylläoleva on karkeasti karrikoitua — mutta sillä on oikeutuksensa syystä, että varustajain kielteinen kanta kaikissa tapauksissa pohjautuu samaan alkuvaihteluun — varustajan haluttomuuteen uhrata mitään — edesauttamisesta puhumattakaan — sellaisen asian eteen, joka ei kuluvaan vuoden tilinpäätöksessä takaa niin ja niin monen prosentin nosingonjakoa. Vaikkakin uhraus, kohteensa kehityttyä, myöhemmin antaisi monenkertaisen palkkion. —

Palataksimme takaisin alkukohtaan. — Niin voidaan varustajain taholta väittää, että suomalaiset, tai oikeammin Suomen lipun alla purjehtivat laivat nyt jo ovat radiolaitteisiinsa nähden paljon monia muita maita edellä —! Allekirjoittanut uskalttaa väittää, että tämä ei ole laivanvarustajain kaukonäköisyyden, vaan radioliikkeittemme myyntitaidon ansiota. — Varustajat voivat — visseissä tapauksissa — vielä jatkaa sanomalla, että tarkoitushan on silloin saavutettu, olkoon ansio sitten kenen hyvänsä. Mutta tämän jälkeen voimme tarkastella asiaa uudelleen varustajan kannalta:

Huomaamme tällöin, että myyjän myöntämän takuuaajan päätyttyä vastaavan laivan radiolaitteiden kunnossapito- käyttöskustannukset vuosittain nousevat huomattaviin summiin — sähkötäjän palkkaa lukuunottamatta. Siitä huolimatta, että varustaja aivan johdonmukaisesti on ajatellut ajanmukaisen radiolaitteen hankinnan olevan vain kertakaikkisen menon. — Tällöin on aivan anteeksiannettavan johdonmukainen myös varustajan seuraava johtopäätös: "Olen hankkinut ajanmukaisen, viranomaisten hyväksymän radiolaitteen, olen sitä hoitamaan palkannut niinkään viranomaisten hyväksymän sähkötäjän. Siitä huolimatta ase-

Tämä sanottuna siitä huolimatta, että olosuhteetkin ovat tai saattavat olla hyvinkin erilaiset naapurimaissamme.

Lopuksi lämmin kädenpuristus niille amatööritovereille, jotka osallistuivat k.o. kilpailuun. Ensi vuonna olemme siellä taas "CQ contest:iä koolaamassa". Niille, jotka halveksivat tämänkaltaista lapsellista innostusta tahtoisin sanoa: ellet itse pysty tai kykene osallistumaan esim. tämänkaltaiseen kilpailuun, niin älä missään tapauksessa halveksi muitten pyrkimyksiä, koska he tavallaan omalta pieneltä osaltaan täyttävät ikäänkuin velvollisuuttaan ja ennen kaikkea puolustavat maansa asemaa muitten maitten rinnalla.

OH2NB.

P. S. Juttuni loppuosan mielipiteistä toivoisin sukeutuvan mielenkiintoisen keskustelun tämän lehden palstoilla eikä vain takanapäin määrittämissä piireissä. Se selvittäisi muutenkin hieman sumuista yhteenkuuluvaisuuttamme.

Sama OH2NB.

**HUOMIO
HUOMIO**

**Ostakaa
radiotarpeenne
edullisesti!**

Maaseututilaukset
toimitetaan nopeasti
ja huolella.

**Siltasaaren
Sähköliike**

HELSINKI, Sirkuskatu 1 — Puhelin 71792

man kunnossapito tulee kalliiksi. — Aseman vaihtaminen toiseen maksaa paljon, sähkötäjän vaihtaminen ei maksa mitään — siis otan toisen sähkötäjän — edellinen saa sopimattomana lähtee".

Varustajain olisi puhtaasti taloudelliselta näkökannalta katsoen otettava kokonaan toinen kanta radiolaitteidensa hankinnassa.

Sensijaan, että he nykyään ostavat asetusten mukaisen radio-koneiston aivan samoin ajatuksin kuin helsinkiläiset aikoinaan ostivat Folkessonin ennustuksia — nekin olivat vain myytäviksi, ei käytettäväksi tarkoitettuja. — Olisi varustajain luotettava koneiden sähkötäjien apuun sekä hankintasopimusten päättämisessä että aseman asentamisessa. Sillä on aivan varmaa, että vain yhdessä tapauksessa kymmenestä on sähkötäjän vaihtaminen tuonut muutoksen aseman käyttökustannuksiin.

Jotkut tai joku varustajistamme on palkannut käytettäväkseen radioinsinööriin, jonka tehtävä allekirjoittaneen tuntemien tapauksen perustalla rajoittuu vain teoreettisten virheiden toteamiseen esiintyvissä valitustapauksissa. Mutta kun sähkötäjä esittää varustajansa insinööriosastolle jonkun käytännöllistä työskentelyä haittaavan epäkohdan, on vastaus asianomaisen höyrykone osaston hoitajalta poikkeuksetta sama: "Onhan se ennenkin mennyt hyvin", tai uuden aseman kyseessä ollen: "Menehän se toisessakin laivassa hyvin"! — Ala sitten esimiehellesi todistella väittämäsi, varsinkin kun tiedät etukäteen hänen kielteisen suhtautumisensa.

Tarkoituksena heillä onkin vain päästä nopeasti eroon asianomaisesta korjauksen pyytäjistä, sillä eiväthän he — häyrykone- tai koneinsinöörit, sähkötäjän alaan perehtymättöminä, voi antaa ehdottomasti pätevää neuvoa, eivätkä myöskään ottaa vastuulleen korjaustöitä, joiden välttämättömyyden arvostelu ei kuulu heidän alaansa. Puhumattakaan sellaisista varustajista, joiden insinööri osastona on merikapteeni, jonka teknillinen viisus rajoittuu neuvon: "Heittäkää hiiliä koneeseen".

Kun asiain tila, yhä laajenneen radioliikenteen pakottamana on jo joutunut sille asteelle, että käytännöllistekniilliset seikat ovat huomioonotettavia tekijöitä uusia laivaradiosemia rakennettaessa ja vanhoja korjattaessa, niin olisi syytä kiinnittää niihin yhä enemmän huomiota, mikä parhaiten tapahtuisi siten, että varustajamme, vaikkapa yhteisesti palkkaisivat asemain käyttöön pe-

rehtyneen sähköttäjän valvomaan asemilla suoritettavia uudis- ja korjaus töitä — se kannattaisi varmasti varustajillemme, huomattavasti pienenevien korjaustyöskustojen muodossa. Tähän mennessä on vasta yksi ainoa varustajistamme ymmärtänyt tämän seikan tärkeyden ja osittain soveltanut edelläesitettyä käytäntöönkin. Toivokaamme, että asia saisi enemmän kannatusta varustajiemme keskuudessa.

Jos ylläesitetyt viitteet antavat virkaveljien taholta aihetta niiden edelleen kehittämiseen, on allekirjoittanut valmis keskuslehteen palstoilla.

V. Aaltonen.

RADIOSÄHKÖTTÄJÄKURSSIT PÄÄTTYNEET

Posti- ja lennätinhallituksen toimesta järjestetyt radiosähköttäjäkursit, jotka alkoivat Helsingissä ammattienedistämislaitoksella viime syyskuun 15. päivänä, päättyivät maaliskuun 24. pnä. Tällä kertaa selviytyivät kaikki 30 kurssien osanottajaa loppukokeista, saaden kansainvälisen II lk. radiosähköttäjätodistuksen. Osa kurssilaisista sai todistuksensa jo aikaisemmin, nimittäin helmikuun 19. pnä. Sekä näille, että nyt viimeksi valmistuneille, järjesti Suomen Radiosähköttäjälaitto r.y. tavanmukaiset kahvikutsut, joissa tilaisuuksissa liittoa edustamassa olleet liiton varapuheenjohtaja ja sihteeri selostivat juuri valmistuneille radiosähköttäjille liiton toimintaa, sekä olosuhteita heidän tulevassa ammatissaan. Näissä tilaisuuksissa tapahtui myös jäseniksi liittyminen.

Koska ensi vuoden alussa päättyy se kansainvälinen sopimus, jonka perusteella lähes 40 maamme pienempää kauppalusta on saanut erikoisvapautuksen radiopäivystysvelvollisuudesta, ja kun silloin tarvitaan suurempi määrä sähköttäjiä yhdellä kertaa, aloitettaneen jo huhtikuun puolivälissä uudet radiosähköttäjäkursit. Viime aikoina vallinneen radiosähköttäjäpulan vuoksi on useissa iavoissa vielä ulkolainen sähköttäjä, joten juuri valmistuneilla sähköttäjillä on runsaasti paikkoja tiedossa. Ottaen lisäksi huomioon kauppalavastomme kasvun uusien laivoastojen kautta, näyttää todennäköiseltä, että suurin osa nyt vielä vapaina olevista radiosähköttäjistä tulee saamaan toimipaikan aivan lähimpään kuukauteen kuluessa.

Kto.

SRAL:N ASEMIEN KÄYTTÄMIEN KVARTSIKITEITTEN JAKSOLUVUT

"Radio OH:n" viime numerossa olleen kehoituksen mukaan ovat seuraavat allamainitut jäsenet lähettäneet toimitukselle ilmoituksen käyttämiensä kvartsikiteitten jaksoluvuista. Toimitus ihmettelee vain, näinkö vähän kideohjattuja lähettimiä SRAL:n keskuudessa vielä onkin!??

3.5 m.j.		OH5NX	3562	kj.
OH2OF	3500	OH2NB	3565	"
OH2NB	3512	OH5NR	3574	"
OH5NR	3521.5	OH2ND	3575	"
OH7NJ	3521.5	OH5OA	3582	"
OH3NG	3522	OH2ND	3582	"
OH2NM	3530	OH5NR	3600	"
OH5OH	3540	OH2NM	3601	"
OH5NR	3550			
OH5NX	3550	7 m.j.		
OH2NM	3553	OH2NM	7010	kj.
OH5NX	3556	OH2OF	7050	"
OH2PW	3557	OH2NM	7050	"
OH2NM	3558	OH2NM	7070	"
		OH2ND	7150	"

HUOMIOITA JA KOKEMUKSIA DX-TYÖSKENTELYSTÄ

Seuraavassa muutama sana DX-yhteyksistä sekä huomioita ja kokeiluja sellaisia "kalastettaessa".

Vastaanotin:

DX asemien kuunteluun ei tarvita monimutkaisia ja -putkisista vastaanottimia. Tavallinen O-V-1 tai O-V-2, autodyne riittää. (Katso Sainion Radioamatööri.) On vain osattava kuunnella oikealla tavalla ja oikeaan aikaan. Ei hyödytä päiväkaupalla istua kuulokkeet korvilla. On otettava selville ajat milloin mikään manosa on kuultavissa, tai ainakin pitäisi parhaiten kuulua. Sokea säätönupin kiertely ei tuo DX:ia kuuluville vaan on säätökonsensaattoria kierrettävä hitaasti sekä samalla värähtely säädettävä voimakkaimmaksi. Täten on mahdollista kuulla heikotkin DX-merkit. Jos DX:ia kuuluu tuntee ne helposti äänen sävystä. Sävy on tavallisesti hiukan erilainen ja tottuu sen helposti erottamaan ei DX äänistä. Usein tuntuu kuten ääni tulisi verhon takaa tai maan alta. Kuunneltaessa taas 28 mc:n alueella tulevat DX:t usein yhtä kirkkaasti ellei kirkkaamminkin kuin eurooppalaiset.

Mitä kuunteluaikeihin tulee niin olen havainnut seuraavaa. Varsinaisella DX alueella eli 14 mc:llä kuuluvat NSA:n asemat näin keväisin sekä syksyisin erittäin hyvin aamulla aikaiseen n. 04.00—07.00 Suomen aikaa.

Kun on erittäin hyvät olosuhteet, kuuluvat ne aina klo 10.00 saakka ja joskus ympäri vuorokauden. Paras yhteyden saanti-aika on kuitenkin aamulla.

VK ja ZL-asemat kuuluvat melkein koko päivän, mutta niitä ei juuri kannata kutsua kuin puolen päivän aikaan, jolloin qso:n saanti on helpoin. J-asemat taas tulevat parhaiten aamulla W-asemien jälkeen. Etelä-Afrikkalaiset ZT, ZS, ZU, ZE j.n.e. tulevat parhaiten iltaisin aina klo 22.00—24.00 saakka. Etelä-Amerikan asemat kuuluvat puolen yön aikaan ja iltapäivisin n. klo 15.00—19.00.

Lähetin ja sen teho:

DX yhteyksien saantiin ei tarvita suuria tehoja. 15—30 wattia on riittävä työskentelyyn kaikkien DX:ien kanssa. Mitä lähettiin tulee on sen oltava mieluummin kideohjatun, mutta hyvin virityllä itseherättävälläkin saa hyviä tuloksia. T.N.T. tai T.P.T.G.-kytkentä on hyvä ja helpporakenteinen ja hoitoinen.

Sähkötyksen on oltava tasaista, jotta merkit helpommin erot-tautuisivat qrm:kin joukosta. Liian monia cq-kutsuja on vältettävä. Kolmasti cq ja pari kolme kertaa aina oma kutsu. Näitä ryhmiä voidaan antaa n. viisi peräkkäin ja lopuksi ar k. DX:ia kutsuttaessa on hyvä cq cq cq dx de OHxxx j.n.e.

Vastattaessa taas DX kutsuun voidaan vieras kutsu toistaa esim. 5 kertaa, jonka jälkeen oma kutsu. Näitä ryhmiä esim. 3—4. Oma kutsu välissä helpottaa etenkin qrm:n aikana yhteyden saantia. Sitäpaitsi useat kaukoasemat kyllästyvät pitkien cq kutsujen kuuntelemiseen.

Antenni

on sellainen laitos josta useimmiten on vika etsittävä ellei DX:ia saa hyvienkään olosuhteitten aikana. Ensinnäkin antenni malli: Allekirjoittanut, kuten monet muutkin, ovat sitä mieltä, että yksisyöttöjohtoinen Hertz on ihanne antenni kunhan vain sen mitat ovat oikeassa suhteessa työskentely aaltoon. Olen käyttänyt seuraavaa kaavaa rakentaessani antennini.

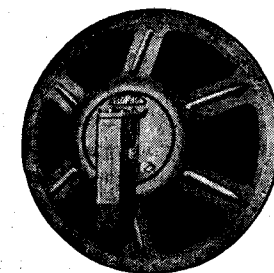
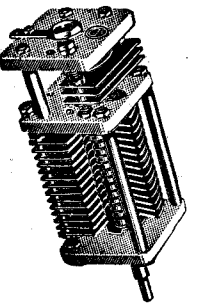
AMATEURIT

käyttämällä tunnettuja

ELECTRICA sauvakondensaattoreita ja vastuksia
KHS säätökondensaattoreita ja yliheittäjiä
ISOPHON kovaäänisiä

kojeissanne toimivat ne luotettavasti

B. MELART & Co. RIKHARDINK. I PUH. 31 807

Antennipituus = Työsk.aalto jaettuna 2,07.

Syöttöjohdon paikka. = $\frac{\text{Ant.pit.} \times 25}{180}$

Oletetaan, että rakennamme antennin aallolle 21,2 m.

Antennipituus = 21,2 jaettuna 2,07 = 10,24 m.

$\frac{10,24 \times 25}{180} = 1,42$ m.

Syöttöjohdon pituus saa olla mielivaltaisen. Vain vastushäviöt ovat vaikuttamassa. Määrävinä tekijöinä edellisten lisäksi ovat myös antennin korkeus maasta, onko k.o. antenni vaaka-suora, pysty tai tältä väliltä. — Toim. huom.

Lopuksi mielestäni tärkein, nim. antennin suunta, jolloin ensiksikin tulee kysymykseen sen pituus. Jos käytetään edellä selostettua puolialtoantennia on suunta otettava sellaiseksi, että ha-luamamme DX suunta ja antennin suunta ovat vastakkaiset.

Itselläni on käytännössä puolialto antenni siis 10 m. ja sen suunta on jokseenkin NO—SW. Lähettimesäni teho on 25—30 wattia ja melkein jokapäiväiset säännölliset USA ja Kanada qso:t sitovasti todistavat, että edellä mainitsemani huomiot pitävät paikkansa. Aikaisemmin käyttämäni kokoaaltoantennin suunta oli N—S ja sain sillä huomattavan määrän VK, ZL ja W yhteyksiä. Edelliselostettu puolialtoantenni on myös mainio antenni 28 mc:llä. Yhteydet viiteen maanosaan 1—2 watilla ovat mielestäni hyvänä todisteena. (Kuudetta maanosaa en ole koskaan kuullut 28 mc:llä).

Edellä lienee suurin piirtein selostettukin ne tekijät, joita tarvitaan DX yhteyksien pyydystämiseen, joten lopetan tämän toivomuksella että joillekin olisi hyötyä näistä tiedoista alkaessaan lähettää cq dx:äänsä.

73:s es best dx...

OH5OA.

PORTUGAL MADAGASKAR — OH2PM

on, kuten kaikki aktiiviset jäsenemme hyvin ovat saattaneet todeta, ollut pidemmän aikaa QRT. Tämä hiljaisuus ei ole johtunut uuden aseman rakentamisesta, mutta mahdollisesti kyllä jonkun verran saamattomuudesta. Lähinnä hiljaisuuden on kuitenkin aiheuttanut PM:n kirjallinen toiminta. Hänestä on nimittäin tullut kirjailija ja lisäksi vielä näytelmäkirjailija. Olemme saaneet tietoomme, että hän on veljestään keksijä Tigerstedtistä kirjoittanut tositapahtumiin perustuvan kuunnelman, jonka Suomen Yleisradio Oy. lähettää kaiken kansan kuultavaksi maanantaina kuluvaan kuun 19. pnä. Kuunnelma on jännittävä ja aiheeltaan mielenkiintoinen, joten SRAL:n jäsenten on syytä pitää mainittu tilaisuus mielessään. Kun olemme esityksen kuulleet ja siitä radiossa nauttineet, saanemme seuraavassa lehtemme numerossa uudelleen palata asiaan. Onnittelemme OH2PM.

TULIPALO ON RAIVONNUT tunnetun englantilaisen amatöörin G6RG:n Mr. Bryan Groomin asemalla hävittäen mm. uuden rakenteilla olleen lähettimen. Sorry!

ENTE ITALIANO PER LE AUDZIONI RADIOFONICHE pyytää Radio OH:n lukijoita huomioimaan Rooman saksankielisiä lyhytaalto-lähetyskeskuksia 25.40 metrin aallolla kello 20.01—20.20 kaikkina arkipäivinä.

RUOTSALAISET SUUNNITTELEVAT uutta lyhytaalto-asemaa. Nykyisin epävirallinen ruotsalainen lyhytaaltoinen BC-asema, joka toimii 25,63 metrin aalloilla 500 watin tehoisena, uudistetaan piakkoin 1½ kW:n asemaksi ja tulee se toimimaan 19 metrin paikkeilla.

YHTÄ JA TOISTA

Kesällä 1936 sai Atlantilla kaksi uutta kutsumerkkiä 600 metrillä osakseen suurta huomiota, nimittäin GBTT ja DEKKA — "Queen Mary" ja ilmalaiva "Hindenburg". Heti kohta kun jompikumpi näistä kahdesta tuli ääneen, suorastaan "satoi" niille kutsuja. Jokainen halusi tietää niiden position, QTJ, kulkusuunnan jne., ja erikoisestikin GBTT:n kautta lähetettiin niputtain sanomia, joista enemmistön sisältönä oli "greetings via Queen Mary". Kumpikin asema työskenteli vain aika ajoin 600 metrillä, useimmiten kutsuivat laivat niitä tuntikaupalla, ennenkuin saivat vastauksen. Jos ne, jotka huvittelivat kutsumalla esim. GBTT:tä tuntimäärin jonkin turhanpäiväisen asian vuoksi, olisivat vaivautuneet kuuntelemaan lyhyillä aalloilla ja huomioimaan, millainen liikenne laivalla oli siellä selvitettävänä niin cw:llä kuin fonellakin, olisivat he ehkä lakanneet kutsumasta itsepäisesti, tiedustellakseen niiltä vain QTH:ta tahi muuta samansuuntaista. Huolimatta monilukuisesta radiohenkilökunnasta ja mitä uudenaikaisemmista laitteista oli näet GBTT:n radioasema täydellisesti ylikuormitettu, erikoisestikin ensimmäisten matkojensa aikana. — Mutta myöskin DEKKA oli vilkkaassa sanomanvaihdossa lyhyillä aalloilla, 600 metrillä rajoittui sen liikenne vain etupäässä ilmatietojen hankintaan ja radiopeilauksiin laivojen kanssa, saipa mm. allekirjoittanutkin siinä muiden ohella antaa sille local-wx:än ja kerran Irlannin länsipuolella määrätä sen positionkin peilausrukin avulla. Panin muuten merkille, että DEKKA:aa kiusasivat vastaanottohäiriöt, vieläpä suhteellisesti niinkin lyhyellä välimatkalla kuin 200 mpk sai korottaa tehoa ja toistella, ennenkuin zeppi kykeni kuulemaan.

Minulla oli ilo — tahi kukaties suorastaan aivan kunnia — olla yksi ensimmäisistä GBTT:n kanssa työskennelleistä laivoista. Viime maaliskuun lopulla läksimme ulos Liverpoolista samaan aikaan kuin GBTT oli matkalla syntymäpaikastaan Clydestä Southamptoniin, ja silloin jouduimme makaamaan pakussa sumussa lähellä toisiamme Irlannin merellä. Vaihdoimme keskenämme useita fog-QST ja peilasimme toisiamme. Kun sitten sumu hälveni ja olin lähettänyt viimeisen QST:ni, kysyin GBTT:n mr Oprilta, voisinko asettua hänen kanssaan kirjeenvaihtoon saadakseni häneltä lyhyen selostuksen mahdollisine kuvineen laivan radiolaitteista, mutta sain vastaukseksi, ettei hän voi valitettavasti sitä luvata. — Kaikki mikä koski GBTT:tä, kätettiin aluksi salaperäisyyden verhoon, mutta ehkäpä kaikesta huolimatta jonkin ajan kuluttua kävisi mahdolliseksi saada tietoja kysymyksessä olevasta asemasta. Lehtemme parissa numerossa julkaisi toimitus sekä kuvia että selostuksen DEKKA:n laitteista, mutta hauskaahan olisi, jos toimitus tahi joku virkaveli onnistuisi hankkimaan lehtemme laajemman selostuksen myös GBTT:n laitteista sekä palveluksesta sen radioasemalla.

*

Aprillipäivä on jo aikoja sitten ollut ja mennyt, mutta saanen kuitenkin siitä huolimatta kertoa pienen tapauksen viime aprillipäivästä.

Kun tuollaisena yleisenä juksauspäivänä on saanut kunnollisesti vetää messinaapuriaan nenästä, niin tuntee itsensä varsin tyytyväiseksi, mutta samalla tuntee itsensä koko loppuosan päivästä myöskin hieman epävarmaksi ja suhtautuu senvuoksi epäilevästi kaikkeen. Tulee toisin sanoen olleeksi varuillaan. Mutta jos panee toimeen sellaisen aprillipilan kuin tässä jalempänä selostan, niin on sellainen tuomittava mitä ankarimmin — va-

hinko olikin, ettei koko päivän kestäneistä "etsiskelyistä" huolimatta päästy selville syntipukista, joka ehdottomasti olisi ansainnut saada ns. rapsut neronleimauksestaan.

Kun viime huhtikuun 1. päivänä olimme Azorien saarten seu-
duilla, kuului kello 12,40 GMT useammaltakin taholta "QRT distress". Kuten tavallista kysymyksen ollessa SOS:stä, kesti nytkin jonkun aikaa, ennenkuin liikenne pysähtyi 600 metrillä, mutta siinä kello 13,00 seuduissa olivat kuitenkin yksinpä perämies-sähköttäjätkin jo vaienneet ja kaikki odottelivat kuullakseen hätämerkkejä — joita kukaan ei kuitenkaan ollut lähettänyt. Koska merkkejä ei alkanut kuulua, ryhtyi Horta Radio CTH tekemään tiedusteluja hädänalaisesta, kutsusta, positioista jne. Koko sanomanvaihto oli täysin pysähdyksissä aina kello 14,00 saakka, mutta kun kukaan ei siihen mennessä ollut voinut antaa asiallisia tietoja, käsitettiin koko juttu aprillipilaksi. Yhtä vähän kykeni kukaan ilmoittamaan, kuka oli antanut ensimmäisen QRT:n ja niin ollen siis kuullut ensiksi SOS-merkit. Aina iltaan saakka tehtiin silloin tällöin yrityksiä päästä selville syyllisestä; useimmat väittivät GYDG:n olleen sen, joka ensiksi antoi QRT:n, mutta laivaa ei saatu vastaamaan kutsuihin. — Seuraavana päivänä sattui sitten niin, että jouduin yhteyteen mainitun engelsmannin kanssa, jolloin kysyin asiaa. Vastaus oli: "Frst hrd hr was 12,31 when FNRQ sed QRT distress." FNRQ:ta en enää saanut esille, mutta kaikei se olkiin samantekevää, sillä luonnollisestikin oli hän kuullut sen minuuttia aikaisemmin joltakin toiselta, jne.

Miten hyvänsä, mutta joka tapauksessa on valitettavaa, että löytyy laivasähköttäjiä, joilla on niin nurinkurinen huumorintaju, että pilailevat SOS-merkillä, mikä merenkulkijoille on mitä vakavin asia, vaikkakin maissaolijat luulevat sen olevan jotakin "romanttista" ja "jännittävää", mikä omituinen harhaluulo on nähtävästi saanut alkunsa erinäisistä senttimentaalisista SOS-valsseista ja 50 pennin romaaneista.

*

Hiljattain saimme laivaamme uuden perämiehen, jonka suomenkielentaito on kokolailla heikko. Eräänä kauniina yönä kun hän oli vahtivuorossaan komentosillalla, soi konehuoneen puhelin ja mestari kuulee perämiehemme hätäisen äänen lausuvan: "hei, hei, kipinä on piipussa". "Anna olla", vastaa mestari ja sulkee puhelimen, joka kuitenkin ju muutamien minuuttien kulu-
tutta soi uudelleen ja sama tiedoitus kuuluu jälleen — lopuksi ei mestari viitsinyt enää vastata soittoihin.

Seuraavana aamuna olin aikataavalla hämmästynyt kun minulta kysyttiin, mitä pahuksen elämää olin oikein pitänyt komentosillalla, koskapa perämiehen oli siitä soitettava alas konehuoneeseen. Näytin kai jossain määrin tyhmältä, sillä olinhan maannut koko yön rauhallisesti hytissäni, eikä tapoihini myöskään kuulu unissakäveleminen. Selvisihän asia kuitenkin pian. Yöllä oli laivan savupiipussa ollut nokivalkea, josta kipinät sinkoillivat yli laivan. Perämies tuli levottomaksi ja pelkäsi, että öljytankeista joku mahdollisesti vuotaisi ja siitä voisi sitten aiheutua katastroofi. Siksi tiedoitti hän konehuoneeseen, että "kipinä on piipussa", jolla hän tarkoitti kipinöiden lentelevän savupiipusta!

*

Nykyisin saa Horta Radiosta CTH erinomaisen Atlannin wx:n kello 24,00 GMT 770 metrillä ja saman tiedoituksen toiston kello 20,30 2,400 metrillä.

Wx alkaa selostuksella Atlannilla vallitsevasta matala- ja korkeapaineesta, sitten seuraa forecast kuudelle vyöhykkeelle, jotka

SRAL:N 15:STA VUOSI-KOKOUS

SRAL:n 15. vuosikokous pidettiin Hämeenlinnassa kuluneen helmikuun 27. päivänä. Kokoukseen oli saapunut 33 liiton jäsentä, jotka hämeenlinnalaisten puolesta lausui tervetulleiksi N. Kaukomaan. Sen jälkeen avasi kokouksen liiton johtaja, ins. K. S. Sainio ja hänen kehoituksestaan kokous kunnioitti hetken hiljaisuudella edesmenneen kunniajäsenensä Leo Lindellin muistoa. Liiton 15. vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin luonnollisesti käyttöpäällikkö K. Viljo Virtanen, joka tätä tehtävää on hoitanut monilukuisissa aikaisemmissa kokouksissakin. Sihteerinä taas toimi neiti Marjatta Kirsi.

Kun kokous oli katsottu laillisesti kokoonkutsutuksi, liiton toiminta- ja tilikertomukset luettu, hallitukselle asianomainen vastuuvapaus myönnetty ja tulevan vuoden talousarvio hyväksytty, uuteen hallitukseen valittiin seuraavat liiton jäsenet: johtajaksi dipl.ins. K. S. Sainio, varajohtajaksi dipl.ins. V. E. Kilpinen, taloudenhoitajaksi erikoismestari Armas Häkkänen ja sihteeriksi toimittaja E. Kairenius. Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin hammasteknikko V. Grangqvist ja ins. T. Leiviskä sekä varajäseniksi insinöörit Matti Vihuri ja T. A. Koponen. Kuluvan tilikauden vakinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin herrat K. Selin ja Paavo Aikala ja heidän varamiehikseen herra V. Eloranta ja J. Kantola.

Sen jälkeen keskusteltiin OH2OB:n alustuksen johdosta "Kak-kosten Maljan" pisteistä sekä niiden laskuperusteista, josta asiasta toisessa paikassa lehteä on tarkempi selostus. Vanhan hallituksen kehotuksesta Ilmari Jäämaan palkinto päätettiin antaa liiton sihteerille, toimittaja E. Kaireniukselle ja ins. Leo Lindellin muistoksi perustettu uusi palkinto kiitettävästä teknillisestä pätevydestä, joka muuten ensimmäisen kerran nyt annettiin, ins. Leo Antmaille. Päätettiin perustaa SRAL:lle myös erikoinen kunniamerkki, joka vastaisuudessa annettaisiin suuresti ansioituneille liiton jäsenille. Asiaa valmistelemaan valittiin kolmimiehinen lautakunta, johon valittiin herrat A. Häkkänen, M.

määritellään seuraavasti: I zone: 40° N—50° N, 20° W—35° W; II zone: 40—50 N, 35—50 W; III zone: 40—50 N, 50—65 W; IV zone: 30—40 N, 20—35 W; V zone: 30—40 N, 35—50 W ja VI zone: 30—40, 50—65 W, siis suurimmalle osalle Pohjois-Atlantia. Kolmantena osana seuraa tiedot ilmanpaineesta Azoreilla ja viimeisenä osana forecast tälle saaristolle.

Wx tulee englanninkielisenä. Asema on voimakas, ja ainoa huomautuksen arvoinen seikka vain on, että aseman henkilökuntaan kuuluu sellaisia, jotka käyttävät avainta silloin tällöin huolimattomasti.

*

Jo useamman vuoden ajan pyysivät tanskalaiset laivasähköttäjät saada pressin kotimaastaan, mutta pyynnöt kaikuivat säännöllisesti kuuroille korville. Vasta tänä vuonna saivat he vihdoin asianomaiset korkeat instanssit hereille ja niinpä sitten heidän pyyntöihinsä suostuttiin.

Tanskan pressin antaa OXL kello 01,00 GMT 52 metrillä, OXT kello 11,30 GMT 24,4 metrillä ja OXA kello 20,15 GMT 37 metrillä. OXT:n pressi on OXL:n pressin toisto ja ovat kummatkin cq-copyright.

Heje.

Vihuri ja V. E. Kilpinen. Ensimmäinen tällainen erikoiskunniamerkki päätettiin antaa liiton johtajalle ins. Sainiolle, joka Hämeenlinnan 15-vuotiskokouksessa saattoi viettää johtajanaolonsa 10-vuotisjuhlaa.

Virallisten asioiden päätyttyä syötiin yhteinen illallinen, jonka kestäessä rattoisaa yhdessäoloa jatkui pikkutunneille saakka.

SRAL:N HALLITUKSEN TIEDOITUKSIA

Hiljattain pitämässään kokouksessa SRAL:n hallitus päätti vaatia sellaisilta jäseniltä, jotka haluavat oikeuden koroitettuun tehoon tai kotimaisen yleisradiolähetysten aikana työskentelyyn, uuden erikoispätevyystutkinnon, joka edellyttää huomattavasti pätevämmät tiedot radiotekniikassa sekä virheettömän lähetys- ja vastaanottotaidon, nopeuden ollessa 100 kirjainta minuutissa. Lähetys- ja vastaanottokoe kestää 3 minuuttia.

*

SRAL:n hallitus kehoittaa kaikkia sellaisia jäseniään, jotka ovat suorittaneet joko I tai II luokan sotilasradiosähköttäjätutkinnon, lähettämään ensi tilassa todistuksistaan oikeaksi todistetun äliennöksen liiton sihteerille, osoitteella Laivurinkatu 21. Helsinki.

PUOLAN RADIOSÄHKÖTTÄJÄT

Eräänä sunnuntaina viime marraskuussa, kun laivani lastasi Gdyniassa, kävi luonani muuan virkaveli SPH:sta. Hän oli jo aikaisemmin kuullut, että suuri osa Suomen kauppalaivoista oli varustettu radiopuhelimella, ja hän tahtoi nyt henkilökohtaisesti itse lähemmin tutustua näihin Suomessa rakennettuihin ajanmukaisiin radioasemiin. Keskusteltiin vähän aikaa lyhytaaltoyhteyksistä, ja hän oli kovin kummisissaan kertoessani että olin ollut 30:lla metrillä suorassa yhteydessä Buenos Aireksesta Hankoon. Puolassa, ei yhytaalto liikenne ole vielä niin pitkälle kehittynyt kuin Suomessa. Tämän jälkeen ruvettiin puhumaan Puolan radiosähköttäjistä, ja minulla on tässä aikomus lyhyesti kertoa sika-läisistä oloista ja koulutuksesta.

Varsinaisia posti- ja lennätinhallituksen järjestämiä radiosähköttäjäkursseja ei ole Puolassa, vaan henkilö, joka asevelvollisuusaikana on saanut hiukan opetusta sähkötyksessä ja radiotekniikassa, suorittaa kansainvälisen radiosähköttäjätutkinnon, ilman muuta koulutusta. Nämä tutkinnot järjestää kyllä lennätinhallitus, ja sellaiselle, joka läpäisee, annetaan ensiksi II luokan todistus. I:sen luokan tutkinnon saa suorittaa vasta kolmen vuoden käytännöllisen kokemuksen jälkeen. Allekirjoittanut ei huomannut kysyä onko harjoittelu suoritettava laivoissa. Näissä viimeisissä tutkimuksissa vaaditaan m.m. täydellinen englanninkielen taito.

Kuten tunnettua Puolan kauppalaivasto on vielä hyvin nuori ja pieni ja ainoastaan 25—26 aluksella on nykyään täydelliset radioasemat. Uusissa amerikanlinjan matkustajalaivoissa, kuten esim. "Pilsudsky", toimii neljä sähköttäjää. Näillä laivoilla on myös radiopuhelinlaitteet, ja yhteydet Gdynia-radioon suoritetaan 90 metrillä. Muuten ovat Puolan sähköttäjien olot laivoissa yhtä kurjat kuin skandinaavialaisissa laivoissakin. Sillä he toimivat, paria poikkeusta lukuunottamatta, joko perämiehinä tai matruuseina tavallisissa lastilaivoissa. Puolan radiosähköttäjillä ei ole vielä omaa liittoa, ja siitä tietenkin pääasiallisesti johtuu heidän huonot olonsakin. Puolalaisella laivasähköttäjällä on harvoin yhtä suuri palkka kuin toisella perämiehellä. Tätä asiaa voisivat liittomme n.k. rästiläiset hiukan ajatella! Voin tässä vielä mainita, että yksikään naishenkilö Puolassa ei ole suorittanut radiosähköttäjätutkintoa, joka on ainoa hyvä puoli koko "järjestelmässä".

Myöhemmin illalla aion käydä Gdynia-radiota katselemassa, mutta laivani lähdön takia täytyi se jättää seuraavaan kertaan.

AXT.